

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHL_Y206	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δεύτερο (B)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ 2		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και πρακτικές ασκήσεις	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική. Στην περίπτωση που φοιτητές/ριες οι οποίοι δεν γνωρίζουν ελληνικά επιλέξουν το μάθημα, δίνεται η δυνατότητα να το παρακολουθήσουν ως reading course με αγγλική βιβλιογραφία και εκπόνηση γραπτής ατομικής εργασίας στα αγγλικά ή αξιολόγηση φακέλου με ασκήσεις ή/και θεωρητικά / πρακτικά προβλήματα.		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (με αγγλόφωνη βιβλιογραφία και γραπτές εργασίες στα αγγλικά)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.upatras.gr/courses/LIT1756/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές ριες μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής/η φοιτήτρια θα μπορεί:

1. Να γνωρίζει τα βασικά ζητούμενα και τους κύριους ερευνητικούς τομείς της επιστήμης της γλωσσολογίας.
2. Να κατανοεί τις βασικές έννοιες και τη σχετική ορολογία των επιπέδων ανάλυσης της γλώσσας (φωνητική / φωνολογία, μορφολογία, σύνταξη και σημασιολογία).
3. Να εκθέτει επιστημονικά τεκμηριωμένη άποψη για τη φύση της γλώσσας και τον τρόπο ανάλυσής της.
4. Να χρησιμοποιεί, σε βασικό επίπεδο, τις μεθόδους και τα εργαλεία περιγραφής και ανάλυσης των στοιχείων της γλώσσας
5. Να εγγραφεί σε πιο εξειδικευμένα μαθήματα γλωσσολογίας.

Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής/η φοιτήτρια θα έχει αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Να κατανοεί τη φύση μιας θεωρίας και τη διατύπωση μιας ερμηνείας.
2. Να αντιλαμβάνεται τι σημαίνει συστηματική προσέγγιση των γλωσσικών φαινομένων και πώς μια θεωρία μπορεί να συμβάλει στην κατανόησή τους.
3. Να εφαρμόζει βασικές τεχνικές επεξεργασίας και παρουσίασης γλωσσικών δεδομένων (π.χ. φωνητική μεταγραφή, δενδρικά διαγράμματα, γραμμικοί κανόνες).
4. Να διακρίνει τις διαφορές μεταξύ της επιστημονικής και της μη-επιστημονικής άποψης καθώς και μεταξύ της περιγραφικής και ρυθμιστικής προσέγγισης για τη μελέτη και ανάλυση της γλώσσας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Αυτόνομη εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Α. Εισαγωγικά: Ορισμός της γλώσσας, Ορισμός της Γλωσσολογίας, Γλωσσική Δομή, Προφορικός – Γραπτός Λόγος, Ρύθμιση – Περιγραφή, Συγχρονία – Διαχρονία, Γνώση – Χρήση της Γλώσσας / Γλωσσική Ικανότητα – Γλωσσική Πλήρωση ή Επιτέλεση.

Β. Φωνητική: Φθόγγοι της γλώσσας, Φωνητική Οδός, Αρθρωτές, Σημεία Άρθρωσης, Τρόποι Άρθρωσης. Φωνήεντα – Σύμφωνα, Αρχή Αμφιμονοσημαντότητας, Φθόγγοι – Γραφήματα, Αντιστοιχία γραφής – προφοράς, Διεθνές Φωνητικό Αλφάβητο, Συστήματα μεταγραφής.

Γ. Φωνολογία: Σχέση αντίθεσης, Φώνημα, Συμπληρωματική κατανομή, Αλλόφωνο, Ελεύθερη εναλλαγή. Φυσικές τάξεις, Φωνολογικοί κανόνες, Φωνολογικά φαινόμενα.

Δ. Μορφολογία: Κλίση, Παραγωγή, Σύνθεση, Μόρφημα: Δεσμευμένο – ελεύθερο, Αλλόμορφο, Δενδρική δομή.

Ε. Σύνταξη: Πρόταση – εκφώνημα, Γλωσσική Ικανότητα – Γλωσσική Πλήρωση/Επιτέλεση, Γραμματικότητα – Αποδεκτότητα, Συστατικότητα, Φραστική Δομή, Λεξικές & Συντακτικές Κατηγορίες, Χ Τονούμενο, Δενδρικά διαγράμματα, Απλές προτάσεις, Σύνθετες προτάσεις. Βαθεία – Επιφανειακή δομή, Μετασχηματισμοί, Ερωτηματικές προτάσεις.

ΣΤ. Σημασιολογία: Σημασία, Λεξική Σημασία, Προτασιακή Σημασία, Σημασία Εκφωνημάτων, Δήλωση, Αναφορά, Εννοιακή σχέση, Συνειρμική Σημασία, Σύμφραση, Μη αναφορική σημασία, Εννοιακές Σχέσεις: Ομωνυμία, Πολυσημία, Συνωνυμία, Υπωνυμία, Αντωνυμία, Μερωνυμία.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις σε αλληλεπίδραση με τους/τις φοιτητές/ριες	39	
	Φροντιστηριακές / Εργαστηριακές ασκήσεις εφαρμογής στη φωνητική/φωνολογία, μορφολογία, σύνταξη, σημασιολογία	13	
	Εβδομαδιαία μη καθοδηγούμενη μελέτη	39	
	Επανάληψη και Προετοιμασία για τις εξετάσεις	32	
	Εξετάσεις	2	
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης	<ul style="list-style-type: none">• Η εξέταση βασίζεται σε χρονικά περιορισμένη δοκιμασία με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής διάρκειας έως 90 λεπτών. Η αξιολόγηση στοχεύει στο να διαπιστωθεί ο βαθμός κατανόησης των βασικών εννοιών και		

	<p>μεθόδων: (α) γλωσσολογίας, (β) φωνητικής – φωνολογίας, (γ) μορφολογίας, (δ) σύνταξης, (ε) σημασιολογίας</p> <ul style="list-style-type: none"> • Για να κατοχυρώσουν δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις (κανονικές και επαναληπτικές), οι φοιτητές/φοιτήτριες θα πρέπει να παραδώσουν συμπληρωμένα και εμπρόθεσμα στην πλατφόρμα e-class και τα φυλλάδια ασκήσεων που δίνονται στο μάθημα. • Η γραπτή εξέταση του μαθήματος (με τις απαραίτητες προσαρμογές και τροποποιήσεις) μπορεί να γίνεται από απόσταση λόγω ειδικών συνθηκών, κατόπιν σχετικής απόφασης της Συγκλήτου. • Οι πληροφορίες αξιολόγησης που ισχύουν κάθε ακαδημαϊκό έτος/εξάμηνο αναρτώνται στην αρχή του εξαμήνου στην ιστοσελίδα του μαθήματος στην πλατφόρμα e-class.
--	---

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<ul style="list-style-type: none"> • Akmajian, A., R. A. Demers, A. K. Farmer & R. M. Harnish (2010). <i>Linguistics: An introduction to language and communication</i> (6th edition). Cambridge, Mass.: MIT Press. • Fromkin V., Rodman R. & Hyams N. (2008). <i>Εισαγωγή στη μελέτη της γλώσσας</i>, μτφ. Ξυδόπουλος Γ. κ.ά., επιμ. Γ. Ξυδόπουλος. Αθήνα: Πατάκης. • Παυλίδου Θ.-Σ. (2008). <i>Επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης</i>. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών. Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη. • Πετρούνιας Ευ. (2002). <i>Νεοελληνική γραμματική και συγκριτική ανάλυση</i>. Μέρος Α': Θεωρία, Θεσσαλονίκη: University Studio Press. • Yule, G. (2016). <i>The Study of Language</i> (6th Edition). Cambridge: Cambridge University Press • Φιλιππάκη-Warburton, Ει. (1992). <i>Εισαγωγή στη Θεωρητική Γλωσσολογία</i>. Αθήνα: Νεφέλη. • Φρόμκιν, Β., Ρ. Ρόντμαν, & Ν. Χάιμς. (2008/2022). <i>Εισαγωγή στη μελέτη της γλώσσας</i>. Αθήνα: Πατάκης • Λεκάκου, Μ. & Ν. Τοπιντζή. (2022). <i>Εισαγωγή στη γλωσσολογία: Θεμελιώδεις έννοιες και βασικοί κλάδοι με έμφαση στην ελληνική γλώσσα</i>. Αθήνα: Gutenberg.
